

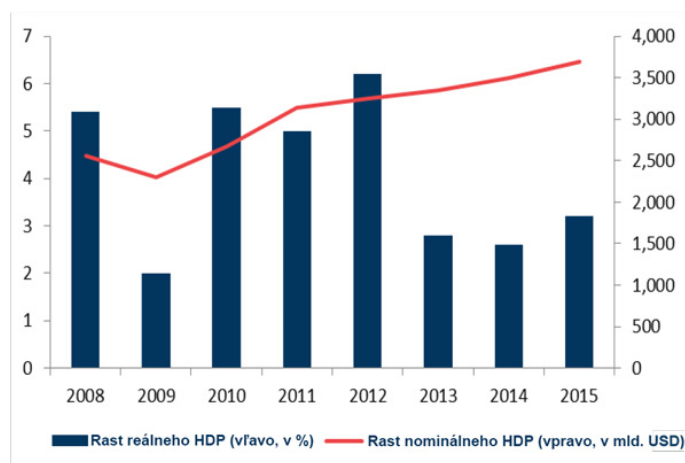
Istanbul, 2. februára 2015

Aký pokrok dosahuje Blízky východ a severná Afrika po „arabskej jari“?

- Ekonomická aktivita na Blízkom východe a v severnej Afrike sa zvyšuje
- Silné tempo rastu v krajinách GCC pokračuje, na dobrej ceste je aj hospodárske oživenie krajín dovážajúcich ropu
- Krajiny vyvážajúce ropu úspešne diverzifikujú svoje ekonomiky, ale stále sú silne závislé od príjmov z výroby a exportu uhľovodíkov (ropa, plyn)
- Dovozcovia ropy sú viac vystavení dopadom geopolitického napätia
- Maroko a Tunisko ťažia z hospodárskeho oživenia v Európe, ako aj väčšej politickej stability
- Prepád cien ropy môže mať značný dopad na investície a celkovo ekonomický rast GCC krajín

Po období politickej a sociálnej nestability naberá ekonomická aktivita v regióne Blízkeho východu a severnej Afriky na sile. Očakáva sa, že rast HDP za rok 2014 dosiahne 2,6 percenta a tento rok 3,2 percenta. Čísla podporí globálne oživenie, aj zjavujúce sa známky politického konsenzu v niektorých krajinách tohto regiónu. Napriek tomu Coface neočakáva, že by rast v tomto regióne dosiahol úroveň pred začiatkom „arabskej jari“. Mal by byť stále pod priemerom rokov 2000-2001, kedy dosahoval 5,4 %. Rast môžu významne pribrzdiť prepady cien ropy.

Vývoj výkonnosti ekonomík Blízkeho východu a severnej Afriky

Zdroj: Coface

V krajinách Perzského zálivu (Rady pre spoluprácu krajín Perzského zálivu – GCC) sa za rok 2014 predpokladá rast 4,2 percenta. Tento rok Coface predpovedá rast na úrovni 4,1 percenta, a to vďaka rastu v regióne, veľkým rozpočtovým prebytkom či výrazným aktivitám mimo produkcie uhľovodíkov. Práve diverzifikácia pomohla regiónu Perzského zálivu posilniť aj ďalšie sektory priemyslu. V krajinách GCC tak klesol podiel produkcie uhľovodíkov na HDP zo 41 percent v roku 2000 na 33 percent v roku 2014. Tieto krajiny však významne profitujú zo stabilného finančného základu, ako sú obrovské aktíva v štátnych fondoch a externé prebytky. Prudký pokles cien ropy preto bude mať dopad na ekonomickú výkonnosť aj stav verejných financií v tomto roku.

„Pre krajiny, ktoré ropu importujú, teda Egypt, Jordánsko, Libanon, Maroko, Tunisko, by mohlo byť, impulzom pre výkonnosť ich ekonomík ozdravenie cestovného ruchu, zvyšujúca sa podnikateľská dôvera, ale aj export podporeným ozdravením v Európe. Okrem toho veľa z krajín dovážajúcich ropu oznámilo stimulačné balíčky na podporu ekonomík v dôsledku sociálnych nepokojov,“ vysvetľuje Coface. Aj z tohto dôvodu sa očakáva, že by krajiny dovážajúce ropu mohli za vlaňajšok vzrásť o 2,5 percenta a v tomto roku by rast HDP mohol dosiahnuť 3,4 percenta. Na druhej strane, tieto krajiny doplácajú na vysokú nezamestnanosť, rozpočtový deficit a deficit bežného účtu. Výška verejného dlhu je stále vysoká. Očakáva sa však, že sa situácia zlepší aj vzhľadom na oživenie ekonomickej aktivity a reformy. No treba tiež podotknúť, že regionálne nepokoje ťažia zo zhoršenej ekonomickej situácie v krajinách ako Irak a Líbya. V oboch by malo dôjsť k zníženiu rastu za vlaňajšok, v Iraku o 2,5 percenta a v Líbyi dokonca o 19,8 percenta.

Rast reálneho HDP (%)

	2010	2011	2012	2013	2014f	2015f
MENA	5.5	5	6.2	2.8	2.6	3.2
Alžírsko	3.6	2.8	3.3	2.8	3.5	3.2
Bahrajn	4.3	2.1	3.4	5.3	3.9	3
Egypt	5.1	1.8	2.2	2.1	2.2	3.5
Irán	6.6	3.9	-6.6	-1.9	1.7	2.2
Jordánsko	2.3	2.6	2.6	2.9	3.3	3.8
Kuvait	-2.4	10.2	8.3	-0.4	2.2	2.5
Libanon	8	2	2.5	1.5	1.5	2.5
Maroko	3.6	5	2.7	4.4	2.9	4.2
Omán	4.8	4.1	5.8	4.8	3.8	4
Katar	16.7	13	6.1	6.5	5.9	6.7
Saudská Arábia	7.4	8.6	5.8	4	4.2	3.8
Tunisko	2.6	-1.9	3.7	2.3	2.8	3.9
SAE	1.6	4.9	4.7	5.2	4.3	4.2

Zdroj: Coface

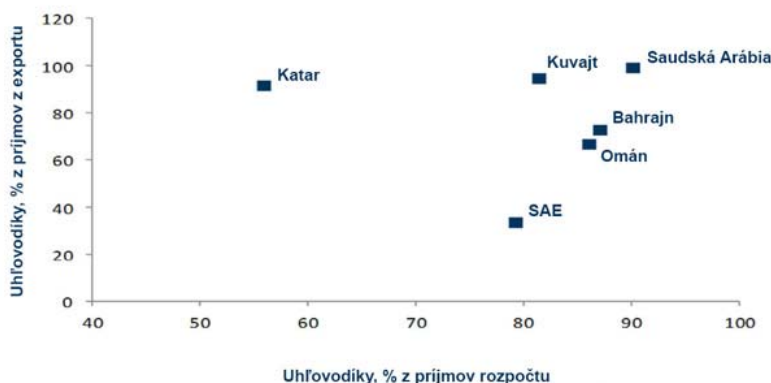
„Rozdiely medzi krajinami vyvážajúcimi ropu a jej importérmi pretrvávajú, napriek tomu reálna miera rastu ekonomík zostáva v oboch skupinách pod priemerom rokov 2000-2010,“ skonštatoval Seltem Iyigun, ekonóm Coface pre región Blízkeho východu a severnej Afriky. Krajiny GCC však dokázali zostať mimo dopadov geopolitického napätia, čo im umožnilo naďalej priťahovať zahraničné investície a zaznamenať solídne tempo rastu. Pokračujú zároveň v investíciách do neropných sektorov, aby transformovali svoje ekonomiky. Zároveň tým znižujú zraniteľnosť voči prudkému poklesu cien energií. „Hodnotenie podnikateľského prostredia zo strany Coface je preto pre tieto krajiny lepšie. Stále však existujú niektoré problémy, ktoré treba riešiť – či už ide o zhoršenie rozpočtovej rovnováhy, vysokú úroveň byrokracie a transparentnosť. Vplyv spoločenských aj politických nepokojov bolo výraznejší u dovozcov ropy. Stále doplácajú na politickú neistotu, vysokú nezamestnanosť a štátny dlh, deficit bežného účtu platobnej bilancie a fiškálnu nerovnováhu. Tieto krajiny pritom tiež robia určitý pokrok, pokiaľ ide o štrukturálne reformy na zlepšenie fiškálnej výkonnosti, podmienok na trhu práce a celkovo podnikateľského prostredia. V prípade Tuniska a Maroka sa očakáva lepšia výkonnosť ekonomík v dôsledku hospodárskeho oživenia v Európe,“ dodal ekonóm Coface Seltem Iyigun.

Výroba uhľovodíkov: Región je vystavený kolísaniu cien a politickému napätiu

Región Perzského zálivu je orientovaný hlavne na produkciu uhľovodíkov, pričom má aj najväčšie

preukázané zásoby na svete. Kuvajt, Katar, Saudská Arábia a Spojené arabské emiráty predstavovali ku koncu roku 2013 spolu takmer 41 percent produkcie krajín OPEC (Organizácie krajín vyvážajúcich ropu). Uhl'ovodíky sú hlavným zdrojom ekonomík pre GCC krajiny aj pokiaľ ide o vývoz a príjmy do štátnej pokladnice. Tieto príjmy tiež poskytujú potrebné finančné prostriedky na rozvoj ďalších odvetví. Klesajúce ceny ropy tak môžu mať za následok sklz príjmov z exportu a teda aj v rozpočtoch krajín. To zároveň môže hrať aj proti dôvere investorov v niektoré projekty, najmä ak by sa im mali znížiť marže či dôjde k meškaniu alebo dokonca zrušeniu niektorých projektov.

Závislosť krajín Perzského zálivu (GCC) od príjmov z uhl'ovodíkov, 2013

Zdroj: IIF, Coface prepočty

Pre Saudskú Arábiu, Katar či Kuvajt tvoria príjmy z exportu ropy 90 % všetkých príjmov. Ceny ropy sa pritom od polovice vlaňajška prepadli o viac ako 50 % a významné svetové ropné spoločnosti už avizujú zníženie výdavkov na investície a nové projekty v tomto roku o minimálne 25 %.

„Cena ropy, pri ktorej sú fiškálne rozpočty v krajinách GCC ešte vyrovnané, je v rozmedzí 54 až 127 dolárov za barrel. Ak jej cena na svetových trhoch bude padať, je zrejmé, že to bude pre tieto krajiny dlhodobu neudržateľné,“ konštatuje Coface. Saudská Arábia, ktorá je jedna z krajín vysoko závislá od príjmov z ropy, sa už zaviazala, že zníži mzdy, aby zamedzila dopadom poklesu cien ropy na rozpočet. Tento rok vláda očakáva deficit vo výške 145 mld. riyalov (39 mld. USD), čo je 5 % HDP, kým vlani bol deficit 54 miliárd riyalov. Omán dokonca oživil privatizačný proces svojich rafinérií, aby získal peniaze na krytie výpadkov z ropy v rozpočte. Kuvajt, Omán aj SAE zrušili dotácie na ropu a plyn.

Textilné odvetvie: po nestabilite prichádza zotavenie

Textilný a odevný sektor je jedným z tradičných odvetví v krajinách severnej Afriky, lebo je významným zamestnávateľom a tvorcom priemyselnej výroby. V Maroku je textilný priemysel najväčším zamestnávateľom s podielom 40 percent. Sektor sa na HDP podieľa 10 percentami a na celkovom exporte 20 percentami. V Tunisku je v rámci spracovateľského odvetvia textilný a odevný priemysel druhým najväčším vývozcom, keď sa na celkovom vývoze podieľa 19 percentami. Vlani sa na celkovej zamestnanosti podieľalo odvetvie 7 percentami. Hlavným rizikom v tomto odvetví však naďalej ostáva koncentrácia vývozu textilných výrobkov do európskych krajín, slabšia vyjednávacía pozícia výrobcov voči odberateľom, obmedzený prístup k financovaniu a politická nestabilita.

P R E S S R E L E A S E

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, svetový líder v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok a platobnej neschopnosti klientov tak na domcom trhu, ako aj pri exporte. V roku 2013 skupina dosiahla konsolidovaný obrat 1,44 miliardy eur. V súčasnosti pôsobí priamo alebo nepriamo v 98 krajinách, zabezpečuje transakcie 37 000 spoločností vo viac než 200 krajinách sveta. Každý štvrťrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 160 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 350 underwriterov. Vo Francúzsku Coface poskytuje verejnoprávne exportné záruky z poverenia francúzskeho štátu. Na Slovensku pôsobí Coface Slovensko od roku 1993.

www.coface.com

Coface SA je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

